

Предплата
ПЛАТНА В ЧЕРНІВЦЯХ
 вносять:
 на пів рік 5 ар. — кр.
 " пів року 2 " 50 "
 " чверть року 1 " 25 "
 для заграниці 5 рублів або
 12 франків
 Поодинокі числа по 12 кр.
 в книгарні Г. Пардінського
 в Чернівцях, ринок ч. 10 і
 в бюрі газет Л. Горювіча,
 ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА.

Виходить що тижня в п'ятницю.

Редакция і Адміністрація „Буковини“ знаходиться в Чернівцях (улиця Петровича, ч. 2.), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 6. — 8. години вечером.
 Оповідення і прилоги обчислюють ся по найдешевших цінах.

Ч. 12.

Чернівці, дня 20-го марта (лат. 1-го цвітня) 1892.

Рочник VIII.

Ще кілька щирих слів перед виборами до руских виборців.

За кілька днів, бо вже в слідуючий понеділок, приступите Ви, чесні **Панове Виборці** з волі нашого руского народу, до вибору соймових послів, що приймають на себе тяжкий обовязок, заступати і боронити в соїмі через 6 років всі справи наших хліборобів і наших маломищан.

Густі хмари підступних людей, ціла тьма мізерних наймитів наших ворогів, що до тепер для свого неситого панованя все і всюду зуміли вихиснувати незрілість і темноту наших хліборобів, обляжуть Вас, **Панове Виборці**, і тепер при сих виборах, та старати муть ся забаламутити Вас солодкими словами і закрити отрую, яку переходять в своїх серцях для нашого народу, котрий раді би для власного хісна держати вічно в духовій неволі, щоб тим способом вигідно без труду і мозольної праці могли і далі панувати, ушпвати ся горячим потом нашого бідного народу, та живити ся его живою кровю.

Як ті люті дикі звірі кинуть ся сі наші спільні неситі вороги на наших щирих людей, на наших світлих патріотів, обкинуть тих наших честних мужів перед Вами, **Панове Виборці**, всяким болотом, прозвуть їх зайдами, нехристами та Біг знає, якими злобними словами, щоб лиш унеможливити їх вибір, та накі пути нашому бідному народови на заступників его найбільших ворогів, дідичів Волохів, або яких небудь других паньських попихачів. Пізнали наші вороги добре, що лише наші світлі патріоти зможуть звівечити їх не-

людську роботу і стояти в дорозі їх самолюбним забагам.

Коли не вистарчать солодкі слова, коли не вистарчать клевети і брехні, то знайде ся і лакома мамона, то знайдуть ся у сих лукавих юдів-Іскаріотів для Вас і срібняки і золото.

Але ми маємо повну надію, що Ви, **Панове Виборці**, не станете зрадниками, Юдами-Іскаріотами свого власного народу, не запродаєте Вашу кров, кров Ваших родин і Ваших дітей за солодкі слова, за марну мамону, не даєте послуху злобним клеветам і брехням наших спільних ворогів, не злякаете ся їх видуманих грозьбів, а послухаете голосу власної совісти, послухаете доброї ради щирих і світлих людей вашої крові, та будете як один муж розсудувати на тих руских кандидатів, на тих щирих приятелів нашого народу, котрих поставила черновецька „Руска Рада“ і наші мужі довірія на руских послів до буковинського сойму.

Імена тих чесних наших руских кандидатів повторимо тут ще раз для Вашої відомости, **Панове Виборці**, та благаємо Вас: головуйте для власного добра, для добра Ваших дітей і для лучшої будучности, для лучшої долі нашого бідного народу, і то:

1. в **черновецькім** виборчім окрузі: на дра **Василя Воляна** бувшого заступника краевого маршалка, санітарного совітника, директора краевого шпиталю в Чернівцях;

2. в **кіцманськім** виборчім окрузі: на д. **Єротея Пігуляка**, бувшого посла і професора православної висшої школи реальної в Чернівцях;

3. в **заставнецькім** виборчім окрузі: на д. **Івана Тиміньского**, бувшого посла і фінансового надкомісаря в Чернівцях;

4. в **садагурськім** виборчім окрузі: на дра **Стефана Стоцкого**, професора рускої мови і літератури на університеті в Чернівцях;

5. в **станівськім** виборчім окрузі: на панотця **Олександра Манастирского**, православного пароха з Паньської Долини.

6. в виборчім окрузі **Вижниця-Путилів**: на д. **Володимира Ясеницького**, совітника краевого суду в Чернівцях; а

7. в **серецькім** виборчім окрузі: на д. **Артура Малека**, судового адюнкта в Сереті.

Помайбиг одже до доброго спільного народного діла; голосуйте, **Панове Виборці**, сміло і відважно на руского кандидата, покажіть світові, що Ви свободні горожани, що у Вас власна воля і своя сила, а тоді придбаєте собі і цілому рускому народови на Буковині щирих заступників і совітних оборонців: тоді застане мир і гаразд на буковинській Русі, а за те буде Вам слава во віки!

Дописи.

З України.

Одеса, 21/3. 1892. Вчора тут оповіщено з Києва телеграмою, що ювілей М. В. Лисенка відкладено на рік... Спершу збили бучу, а тепер відкладають ся... В Києві, як бачите, не змогли ранійше умовити ся і породити ся що до дня святкування. Се тим більше сумно, що все одно з деяких міст, де вичетували адреси, подарунки, наспіють на сей день всякі привітання.. Тут відомо, що з Полтави висилають велику статую дїрника роботи дуже гарного різьбара, з Катеринослава адрес... Знаємі з Одеси замість адреси виплюють тільки телеграму. Навіть

Парнель і Ірландія.

Конець.

Старий Гладстон вельми розсердив ся на Парнеля за таку пораду і в промові своїй на вічу в Лідсі не добре обізвав ся про Парнеля. Гладстонова промова примусила Парнелевих поклонників скликати віче у Вексфордї. Тут 9-го жовтня 1881 р. Парнель в промові пораньбив уряд, висловив, що уряд не має моральної ваги і впливу в Ірландії і що він Парнель повен віри в світлу будучину ірландського народу. Про похвалки-ж Гладстона Парнель промовив, що вони розлетять ся наче той пух... Але-ж не так стало ся! Ледві минуло три дні як по приказу з Лондона Парнеля арештували і замкнули в тюрму в Дубліні.

Тоді-ж таки позамикали в острог і инчих ірландських діячів-говарипів Парнеля О'Брієнна, Дїлона, О'Келлі і инч. Користуючись з того, що в Ірландії припинено Habeas corpus; маючи на увазі стан незвичайних заходів, уряд не хватав ся судити арештованих; та таки й тямив, що судити їх ні за що; з ґрунту лояльного вони не сходили, певного злочинства жадного не заплідили і таким чином суд їх виправдить; а до-

бутком того станеть ся лишень нове торжество їх, нове придбання популярности. Гладстон розумів, що уряд его вскочив в велику помилку, він схаменув ся. Почали міркувати: яким би робом полагодити сю помилку, так щоб не вельми нашкодити і авторитету уряду? З одного боку розуміючи свою помилку, Гладстон бачив, що арештоване Парнеля незвичайно обурило Ірландців і може накоїти великої колотнечі; з другого боку він тямив, що публична опінія в Англії задовольнена арештуванем ірландських національних ватажків. Уряд приміркував собі компроміс з арештованими: на весні р. 1882-го Парнелеві і его товаришам переказав уряд, що він готов випустити їх на волю, аби вони на якийсь короткий час повиїздили з Ірландії. Вже-ж пак Парнель не пристав до сего компромісу! Небавом в Парижі помер оди Парнелів кривняк: Парнель попросив ся, щоб его випустили на похорони і давав слово чести, що вернеть ся до острогу. Уряд з великою охотою пустив его, сподіваючись, що він не вернеть ся вже до Ірландії: але й тут помилив ся! Зараз після похорону Парнель вернув ся в тюрму.

Тим часом в парламенті пішли запитання: з якої речі арештовано Парнеля і его товаришів? які вони заплідили злочинства? чим уряд жоже виправдити вчинки ірландського намітника? як стоїть справа утихомирення Ірландії і т. н.

Уряд устами Гладстона і Гренвіля відповів, що намітника Ірландії вже скинено з посади, замість его постановлено инчого Лорда Спенсера, що Парнель, Дїлон і О'Келлі будуть небавом визволені і уряд переглядає справу і останніх арештованих.

Дійсне небавом Парнеля випустили на волю і він, торжествуючи побіду правди, вернув ся знов до парламенту, яко заступник. Опріч того Гладстон дав ему обіцянку скасувати в Ірландії політчку утисків урядових.

Але замість того уряд видав за згодою парламенту новий акт утисків: спонували до такого его заходу душегубства заплідниї 4 мая, себ то через два дні після визволення Парнеля з тюрми: замордовано статссекретаря ірландського Кавендаша і одного урядника. Певна річ що ні Парнель, ні его партія не причастні були до сего душегубства, але-ж се злочинство задержало знов скасоване в Ірландії незвичайного стану утисків.

Праця Поземельної Ліги і Парнеля одначе не спинили ся і нарешті довели так до того, що Гладстон в березні року 1886 подав до парламенту проекти законів як нової земельної реформи про Ірландію, так і надання Ірландії власного парламенту незалежного; а вже-ж се й було-б скасованем акта унії р. 1800, себ то вичетом тієї праці і роботи національної, яку ровно-

в Галичині приготувало „товариство ім. Шевченка“ на сей день свій подарунок — грамоту на почесне членство. Найбільше винний тут Русов, котрий розіслав листи до всіх своїх знайомих, просячи всіх взяти участь в святкуванні, бо ніби то перша композиція Лисенка була надрукована р. 1867-го. Але виявилось, що вона тільки р. 1867-го була написана, а надрукований „Плач Ярославни“ 1873-го р. Перший збірник пісень дозволений цензурою справді р. 1868-го, значить ся 25 літ припадає р. 1893-го.

Вибачте, що я і Вас обманив своєю заміткою, хоч з усього ювілею вийде те, що его святкувати муть двічі, одна частина тепер, друга на той рік, а усе му сему винні ініціатори святкування.

Помагай Вам Біг, як найліпше перевести вибори. **A.**

Перегляд політичний.

Анкети склякані в справі у правління в валюту до Відня і Пешту вже покінчили свої наради. При закритті анкети валютної в Відні подякував міністер др. Штайнбах в гарячих словах членам комісії за їх труди і пожертвуване. Заразом заявив міністер, що наради сі не були лиш чистою формальністю, але що робота ся має на цілі поважне добро Австро-Угорщини.

Комісія шкільна галицького союму полагодила на своїм засіданні з п'ятниці 18-го н. ст. марта дві важні справи, а то ухвалила поліпшене платні народних учителів і згодила ся одностайно на внесення покла дра Савчака дотично основаня рускої гімназії в Коломиї.

В союмі чеським стояли в понеділок 14-го н. ст. марта на порядку деннім угодові проекти поставлені правительством. Народи над сими проектами відбули ся цілком спокійно, а Молодо-Чехи, будучи в меншості, не ставили навіть ніякого внесення: за для того рішено відослати сі проекти до комісії, зложеної з 27 членів. В комісії рішено переведене точок угодових відложити на пізнійше аж поки розирене, яке запанувало з тої причини меж чеським народом, не устане. Так скінчила ся угодова акція в Чехах на нічмі.

Після вістей віденських газет розійшла ся була послідніми днями в Пешті поголовка, що міністер війни Бауер мав уступити, і що на его місце стане міністром війни угорський міністер тонведі бар. Феєрварі. Поголовка ся до тепер не справдала ся.

В Парижі і Петербурзі появилася рівночасно політична брошура під заголовком „Наші приятелі — наші союзники“ (Nos amis —

чав О'Коннел і як правив Парнел. Здавало ся, що ще кілька днів і над безталанним Зеленим Островом зновні зійде сонце правди і настане день національної самостійности, а потроху і день скасування хоч частини великої аграрної несправедливости. Здавало ся, що довговічний експлуататор і гнобитель ірландського народу, Англія вгамуєть ся і верне Ірландії хоч частину того, що силоміць заграбувала у неї. Ні! Судило ся схід сего сонця відтягти ще на кілька років! парламент хоч і не великою більшою голосів (343 проти 313) відкинув Гладстонів проект. Гладстон розпустив парламент. Нові вибори заступників не сприяли ему; вибори пішли на руку консерваторів. Гладстон мусів покинути стерно уряду. . . перейшло воно в руки консерваторів. Та се одначе не звівчило ірландської справи: аграрні реформи на користь безземельного народу все потроху рушають; консерватори примушені чинити в аграрних справах те саме, проти чого вони змагали ся підчас керування Гладстона. Що до окремого незалежного парламенту Ірландії, так певно річ, що він не за горами.

Таким чином заходами і великою працею О'Коннел і Парнел Ірландія придбала собі значні політичні і аграрні полегкості: важніша річ в тому, що ліберальна партія в самій Англії; дакуючи праці О'Коннел і Парнел, пришла до

nos albié), котра доказує, що найпізнійше в році 1894 буде війна і мусить скінчити ся тим, що німецька перевага буде зломана. Обі сторони, що будуть в будучій борбі, будуть мусіти вибрати тільки одно з двох річий, або згинути, або побідити. Побіда для того не може бути тільки частинна, бо справа розходить ся о те, щоб змінити зовсім инакше цілу карту Європи. Після сеї брошури сили Франції і Росії будуть більші, як їх противників, тому їх надія на побіду більша. На се мусить, каже ся в брошурі далі, уважати всі початкуючі держави, а так само і ті, котрі хочуть чогось доробити ся. Між иншими в першій лінії вчисліє автор Данію, котра мусить приступити до француско-російського союзу, а під час війни перевести блокаду берегів Німеччини. За те зверне ся й Гольштайн і Шлесвік, котрі й забрали Прусаки в 1864 році. Сею політичною брошурою дуже урадовали ся в Росії і Франції, але Данія приняла єї дуже холодно.

За для загальної нужди і голоду в Росії цар не поїде, як звичайно, на весні до Ливадії, до свого замку в Криму, а виїде там лиш свою родину. Се стало ся з тої причини, що розпорядження і средства проти голоду вимагають особистої присутности царя в Петербурзі. Незалежно від сеї постанови подорож царська до Копенгаґи на золоте весіле данської родини королівської відбуде ся в своїм часі і то морем на кораблі.

При тім цар не вступить на німецьку землю, отже і не буде нагоди до візду з німецьким цісарем. Що цісари Вільгельма не буде на торжествах в Копенгазі, о тім звіщали з Берліна вже кілька разів. Дятого і в Копенгазі не буде стрічи обох царів.

В Берліні наступила кризіс в міністерстві, позаяк міністер просвіти гр. Цедліц подав ся до димісії і цісарь приняв его димісію. Рівно-ж і канцлер Капріві зложив своє достоїнство пруского президента міністрів. На місце Цедліца іменував цісар міністром просвіти державного секретаря Восога, а президентом міністрів гр. Бото-Айленбург.

При бюджетовій дебаті італійського парламенту промовляв президент міністрів Рудіні і заявив при кінці своєї бесіди, що війшна політика мирна, але будучности не можна відгадати навіть на найближній рік.

З Болгарії доносять англійські днівники непокоячу вість, що резидент болгарський в Константинополі, Димитров, мав з приказу болгарського правительства заложити протест против видачі морального виновника убійства Вулковича, Володимира Шишманова в руки російського конзуляту і виїс просьбу, щоби Порта зажадала назад видачі Шишманова турецькій поліції. Вагана Порти, щоби вдоволити сим ба-

свідомости, що коли Англія не задовольнить Ірландії, не давши їй незалежний національний парламент, так може досягти того, що Ірландія зовсім відкине ся від Англії і стане самостійною, незалежною державою.

Вже-ж пак смерть Парнелі стала ся Ірландії величезною шкодою і стратою, але-ж не такою, щоби могла спинити далше національно-політичне і соціальне визволення Ірландії.

Торік з початку грудня з-явив ся новий орган партії Парнелі The Irish Daily Indep. і з его знати, що партія ні на один ступінь не збочила з тієї стежки, якою вів єї Парнел. В першому випуску нової часописі оголошено програму партії і на першому місці програма становить безумовну національну автономію (самоуправу) з незалежним парламентом, котрий керувати муть усіма спеціально ірландськими справами видаючи і закони про земельну власність. На приради ірландського парламенту накидати veto могла би тільки корона.

О. Коніський.

жанням Болгарії, може бути причиною до поважної кризи. Після телеграми „Times'у“ походячої з Відня, може убійство Вулковича стати ся причиною до оголошеня незалежности в Болгарії.

В Атинах розійшла ся поголовка, що король грецький має гадку зречи ся престолу. О скільки се правда не знати, але самий факт, що такі поголовки утримують ся, доводить о сумнім внутрішнім положеню в Греції.

Дрібні вісти.

Відзначене. Управитель староства в Сучаві д. Лузікевич отримав титул і характер повітового старости (капітана).

Бранка в місті Чернівцях відбуде ся на днях 9, 11, 12 і 13 н. ст. цвітня. Ставляти ся мають уроджені в роках 1871, 1870 і 1869.

На конкурс розписане місце практиканта канцелярійного при гр. пр. консисторії в Чернівцях з річною платою 400 зр. Убігательі мають вказати ся меж иншими так же знаєм рускої, волоскої і німецької мови. Поданя належить вносити до консисторії до 28-го н. ст. цвітня.

Іспити кваліфікаційні учителів шкіл народних і виділових розпочинають ся в веснянім терміні сего року дня 20-го мая. Поданя о допущенні до сих іспитів належить вносити до дотичної повітової влади шкільної.

На засіданню ради шкільної красвої з дня 16-го н. ст. марта рішено меж иншим отворити в Круглині, присілку Баравча, школу філіяльну, розширити деякі школи в повіті радовецьким і серецьким, громаді Сергії і деяким другим. Ділено завдаток на будову школи, дальше обсаджено деякі місця учителів, особливо в волоскій часті краю і признано деяким учителям додатки службові.

В відставку пішов бар. Ніко Мустаца, бувший совітник домен, завзятий воріг Русинів і головний винувник всіх тих знаних подій, які зайшли послідніми часами меж волоскими дідичами і президентом краю і сировали вкінці розв'язане бук. союму.

З жалю за вусами. У єпископа в Великім Варадні служив визник від паради, Олекса Пастор. Коли, бувало, яка парада, то він убере ся в стрій малярський та підкрутить вус по малярски, що аж любо. А красний же мав, красний вус! Не давно тому відправив ся він від єпископа і став на службу у якогось барона. Все було би добре, та лиш то було его нещасє, що він мусів у барона обголити вуси, ту найкрасшу прикрасу свого лиця. Відачиско так тим закурив ся, так засумував, що аж з жалю за вусами — відобрав собі жите вистрілом з револьверу, лишаючи по собі вдовлицю і пятеро діттих без всякої опіки.

Нафта як лік против діфтеріти. Недавно читав на засіданню бельгійської академії медичної професор Мазоєн розвідку члена тої-ж академії дра Ляршера з Парижа о ліченю діфтеріти нафтою. Вже перед Ляршером захвалювали деякі францускі лікарі успішність нафти против згаданої недуги. Сам Лярше лічив 42 недужих на діфтерію нафтою, і з них лише 2 померло. В 28 случаях уживав Лярше по при полоканє нафтою ще інгаліцій карболової води, як також внутрішню кислоту саліцилової з відваром листя евкаліптусового. В тих 28 случаях не дасть ся на певно означити, яка участь ввиліченю припадає нафті. Після заявленя Ляршера не викликає полоканє горла нафтою ніяких шкідлих наслідків. З 40 недужих, виліченых нафтою, числив один 65, другий 27 а прочі 3 до 15 літ.

Димісія ката. Англійський кат, Яків Беррі, дуже образив ся і в почутю своєї достоїнности — подав ся до димісії. Вийшло бо розпорядженє, що визначний лікар має право означувати, як високо від землі, по відоймленю містка злід делівенга, має висіти тіло. Недавно відбула ся езекуція у в'язниці в Ліверпулі. Кат

Веррі казав зладити шнур на $3\frac{1}{2}$ стопи довготи а лікар Басс означив на 6 стій і 8 цалів довготи. Кат угнівав ся: „нехай — каже — і так буде, але сли голова відорве ся під тіла, я нікого більше вішатн не буду.“ І показало ся, що досвідчений кат, котрий вже 200 особам закладав шнурок на шию, мав певну слухність. Голова страчення урвала ся, а кат, додержуючи слова, подав ся до димісії. Аби однак не сидіти дурно, задумує виголосити ряд відчитів „фахових“ і видати підручник мяя своїх товаришів.

Женьський лікар. Ця панна др Ваер, іменована міністром Калляем державним лікарем для Босни, інсталивала ся сими днями в Дольній Тузлі і зложила в руки совітника намістництва Вуковича службову присягу. При тім актї були всі урядники а совітник Вукович виголосив бесіду, в котрій відніс вагу женьських лікарів взагалі а для Босни спеціально. Магомеданський муфті (святичник) з Дольної Тузлі просив, щоби его представити панні Ваер і висказав їй свою радість з того, що тепер і магомеданські жещини будуть могли мати лікарську опіку. Панна Ваер єсть дочкою одного ческого броварника. Кінчила школу виділову в Празі, зложила іспит зрілости з гімназії і ходила на університет в Цириху. Доктрот зложила в Верні швайцарскім, де відтак аж до свого іменования на лікаря в Тузлі займала ся лікарскою практикою.

Як малпи ловлять раків. Малпи на Яві, видко, мають несогрішний смак, коли беруть ся на способи, аби з води добути собі улюблену свою поживу, якийсь рід раків морських, живучих вздовж побережа. Они сідають на беріг, а хвіст пускають у воду. Там рак починає забирати ся до хвоста, думаючи, що се як раз для него добича. Малпа терпеливо зносить щипане рака, поки він не запусить своїх клішів дїльше в еї тіло, тогди відбігає малпа швидко від берега і так довго товче хвостом до землі, поки не розібе рака на дрібні куснички. По тім трудї заїдає свій присмак, мясо, з великим аметитом і вдоволенем. У нас, бачите, ловлять медведі хвостом раки а на Яві малпи.

Селянин купив жид. Один селянин зпід Риманова, іменем Маркил, їхав з торгу з Риманова а приїхавши до свого села, вступив до коршми. Арендар довідавши ся, що Маркил нічо не зорудував в містї, предложив ему, аби купив его самого. „А що хочеш?“ — питає селянин. „Пять срібних“ — відказав жид. Селянин виняв пятаку, дав, а жид сховав. По торзі зашли ще й могорич. Десять около 11 год. в ночи іде Маркил домів і забірає жид а то не жартом, але на правду. Позбігали ся жиди, жінки і діти, ратувати арендаря, нічо не помагає, бо Маркил сильний хлоп, повідтрочував їх а жид іхає наперед себе. Жид просить, молити, в коршмі повно людей, уймають ся за жидом, жид звертає гроші — нічо не помагає. З тяжкою бідою і по довгих короводах ледви дав ся селянин упросити, що приняв назад гроші і за те, аби на другий раз жид не робив собі жартів з селян, мусів на свій викуп поставити всім, що там були, добрий могорич.

Вїт, що радить ся жінки. В Стар., селі повіта скалатского удав ся тамошний учитель дня 29-го лютого до вїтца з просьбою о свідочтво убожества, котре було потрібне синові учителя до подання о заповогу. Вїт вагав ся прибити печатку, а по довгім думаню сказав: „Пїду порадились жінки!“... Пані вїтцїха очевидно не уміла порадиити своему достойному чоловікови і свідочтво остало ся таки непотверджене. Реченець на вношене подань мінув і син учителя втрапив можливість одержання заповоги. Так: то

бувають вїтци, а на тім терплять очевидно не тільки одиниці, але й цілі громади.

Погоду на сю весну і літо ось так заповідають декотрі метеорологи: Від 18-го настане зміна, студїнь уступити і зараз потім настане красна веснянна пора, котра з малими перервами потягне ся аж до 10-го мая. (Що зміна від 18-го марта настала, вже потвердила ся). Аж до перших днів цвітня буде погода спокійна, дні теплі і ясні. Відтак настануть дні хмарні і холодні, буде перенадати дощ з снігом а навіть будуть потрохи і морози. Від 24-го цвітня настане знов дуже красна погода, котра потягне ся аж до 10-го або і 15-го мая. Потім настануть знов хмарні дні, часті мраки, дощі і сильні вітри і таке буде ціле літо аж до 5-го серпня. Від того дня настане знов дуже красна погода і потягне ся вже аж до пізної осени.

Страшна смерть. В Селетинї розбивав селетинин, Андрій Косманчук, каміне. Нараз видухла динамітова петарда, підложена під скалу ще минувої осени, а набій розірвав вешчасливого на кусні. Петарду заложили робітники парового тартака бар. Цоппера.

Зашнурувала ся на смерть. В Новоселінї віддавав мсцевий жид, Герман Фрош, дочку Верту. Посходили ся гості, розпочалось весіле, а молода нагло занедужала і по кількох годинах умерла. Визвали лікарі засвідчили, що причиною смерти дївчини була шнурівка, котрою она дуже стиснула ся.

Любчик в — бочці. Стало ся то в Перемішли. Там собі жне хороша панночка, котра шість днів вимахує голкою, а сегого, як Бог приказав, виходить на місто в елегантнім калешушкю. Минувої неділі побачив еї над вечером герой з шаблею та блискучими тузиками і при острогах, котрого серце наповнилось некучим жаром любови, а на доказ того рішив ся послужити панночці за товариша аж до еї дому на Засяню. Але панна Мариня завернула була ще давнійше голову майструня К. так, що він постановив таки на завсїгди з нею получитись. Той побачивши войськову асисту при своїй любці, зробив їй поважну вимівку а пану воляков хотїв таки „власноручно“ подякувати. Але від чого сирит дївчини? Панна Мариня, шануючи гостинність свого дому, сховала воляка до порожньої бочки. Але пан майстер ведений перечутем догадав ся, хто в бочці, а щоби его ніхто не посудив о нечемність, накрив бочку денцем задним, та ще й прибив добре цвяхами. Аж на другий день рано випустила его панна Мариня з бочки, аби покритив ся на власний кошт по такій пригоді.

Плачене податків через почтові каси ощадности. Правительство задумує увести новий спосіб, котрий причинить ся значно до улекшення побираня безпосередних податків. Розходить ся тут о добровільне плачене податків на руки почтових кас щадничих. Директор уряду почтових кас щадничих, совітник двору Вацек, виготовив в тій справі обширне експозе, а міністер торговлі предложив его міністерству скарбу. В тім елиборатї проектує ся, щоби для кожного поодинокого уряду податкового отворено при почтовій щадниці власне конто. Податники мають одержати право платити безпосередні податки в оборотї чековім почтової щадниці на т. з. податкові поквітованя відбору і зложеня грошій (Steuer-Empfangs- und Erlags-Scheine). Ті поквітованя мають інакше трохи виглядати, як дотеперішні, бо на них має означити ся рубрики поодиноких родів податку і рат, які податник кожного часу заплатити. Ті податники, що вже мають чеки почтових щадниць, можуть платити податки тими-ж чеками. Си нова постанова була би в першім ряді великим улекшенем та ощадженем часу і коштів для податників, бо місто іти або їхати до далекого уряду податкового і там чекати в натовпі, аж поки не прийде черга на них платити, могли би заплатити податок при кождім урядї почтовім.

По чім пізнати молочну корову?

Ознаки молочности у коров виступають досить ясно і виразно. Треба лише знати, на що має ся уважати, а майже ніколи не опускаємо ся в оціненю молочности якоїсь штучки.

Найперше що до верхного виду: молочна корова представить ся нам делікатною, з маленькою головою і тонкими гладкими рогами. Корови, що подабає на вола, має на собі дуже много лоу, велику воляку голову і грубі роги, не буде доброю молочницею. Велике грубе вимя і великі дїйки, є також певною ознакою доброї молочности. В вимени вирабляє ся молоко; отже чим більше то вимя, тим більше може корова виробити молока. Вимя мусить бути при тім м'яке і делікатне, а по видоєню молока зовсім силаснути; инакше було би то знаком, що в вимени таким єсть лише много лоу і мяса, а така корова не може вже бути доброю на молоко.

Добра молочница мусить мати рівний а широкий зад і широкі крижі. Чим ширший зад, тим більше буде і вимя. Особливо треба пам'ятати на то, що місце, де витворює ся молоко, сягає троха дальше по за вимя; оно розтягає ся аж в околицю задних стегнів, і то місце означене тим, що шерсть на нїм єсть дуже делікатна, та росте до гори. Місце то називають молочним зеркалом. Чим більше і ширше розтягає ся то молочне зеркало по за вименем, тим молочнійшою єсть корова.

І по шкїрі можна спізнати молочну корову. Чим тонша, делікатнійша єсть шкїра а при тім при дотиканю суха, тим молочнійшою єсть корова. Воли мають тверду, грубу шкїру. Корови плоха на молоко має звичайно шкїру волову. Шкїру у корови пробує ся на голодїяні і около неї. Корова ситна може мати також тонку і м'яку шкїру, але під тою шкїрою зараз домацаємо ся покладу товщезового (лоу), а добра молочница не повинна бути ніколи надто ситною і дуже повною на тілі. Добра молочница повинна уміти переробити всю паню на молоко; тога, що того не уміє, переробить одну часть панї, при добрій годівлі, на мясо і лїй, а лиш м'яку часть панї на молоко. Дятого то при купнї корови на молоко, треба ситної корови вистерігати ся.

Під тонкою шкїрою молочниці виступають виразнійше і кості. Правда, що остроконости а сухоребра корова свідчити може, що або еї зле годовано, або може єсть трохи хора, але вправне око зуміє відрізнити замізеровану або хоровиту худобину від молочної. Молочна корова має крім того кості не надто грубі, а бодай о много більше делікатні, як у вола. У молочної корови жили під черевом, що провадять кров до вимени, повинні бути грубі і добре від шкїри відзначені. Де тих жлл добре зпід шкїри не видко, або що більше, де їх тяжко навіть домацати ся, тяжко сподівати ся від такої корови много молока.

Дуже важною ознакою молочности у корови, єсть також широка, глибока і довга грудь. Хоч би корова мала всі інші висше вичислені ознаки молочности, а най она має вузку, зашнуровану за передними ногами грудницю, най має плоскі як дошка ребра, то она мало що варта. Она може много їсти, але на молоко не буде з неї великого хїсна. Чому-ж то так? В широкій, глибокій, висклепленій грудниці містять ся здорові груди, в котрих вирабляє ся здорова кров і в котрих перетворюють ся соки з пожитої панї. Кріпка отже грудниця, висклеплені, широкі ребра в ширших відступах одно коло другого положені є певною ознакою здоровля і молочности корови.

З того видно як багато єсть ознак молочности у корови. Декотрі з них є найважнійші, і на них то треба покладати найбільшу вагу. До найважнійших таких ознак належить і на них треба найбільше уважати, щоби корова не була надто ситною, щоби не мала грубої шкїри, широкої, великої голови і жилявого мяснстого вимени, така бо корова може бути дуже придатною на заріз, але не буде доброю на молоко.

В справі фондів на пам'ятник для бл. п. Володимира Барвіньського і на стипендію его імені.

Зараз по смерті бл. п. Володимира Барвіньського, незабутного труженника на полі підвигнени нашого народу, відозвались численні голоси, щоби на віковичну пам'ять его заслуг, здвинути на его могилі коштом Земляків відповідний пам'ятник і оснувати стипендію его імені. Датки на ці цілі посилились з-разу щедро, так що до 1-го липня 1888 вніс фонд пам'ятниковий 1241 зр. 40 кр. а фонд стипендійний 1189 зр. 44 кр.

Числячи на дальшу щедрість Земляків, замовив комітет у артиста-різьбярю п. Ст. Левандовського за ціну 2000 зр. величавий бронзовий пам'ятник, котрий мав до двох років стати на місці призначенім. Фонд пам'ятниковий вправді не доходить ще умовленої ціни, але комітет надіяв ся, що в двох роках збирає 758 зр. і 60 кр. т. е. решту потрібної квоти. Однакж так не сталося, бо від 1-го липня 1888 р. до 1-го марта 1892 р. прибуло в користь фонду пам'ятникового всего 321 зр. 80 кр. з чого квоту 214 зр. 60 кр. збирав комітет у Львові, а решта 106 зр. 20 кр. вилнула з добровільних датків з-поза Львова. Отже нині вносить фонд пам'ятниковий 1563 зр. 20 кр., — з чого виплачено після умови контрактної п. Левандовському 1500 зр., а 63 зр. 20 кр. остаєсь в касі товариства.

Позаяк пам'ятник викінчений знаходить ся в посіданю комітету, а в маю стане вже на місці призначенім і тоді решта умовленої квоти 500 зр. виплачена бути мусить, відносить ся комітет до всіх Вп. Земляків з проською, щоби зновили дальше надсилати датків і при кожній нагоді старались придбати фондів на покриті хибуючої квоти.

Фонд стипендійний вносить до тепер квоту 1404 зр. 18 кр., за котру закуплено листи заставні і зложено в переховок в вергтаймівській касі товариства „Просвіта“.

Датки просимо надсилати через всі редакції наших часописів або просто до комітету на руки п. Володимира Шухевича у Львові, ул. Чарнецького ч. 26.

Від комітету завідуючого справами фондів пам'ятника для бл. п. Володимира Барвіньського і стипендій его імені.

Вас. Нагірний, Нат. Вахлянин, Волод. Шухевич.

Рух виборчий.

Ще ніколи при виборах на Буковині не було такої завзятої борби як тепер, особливо ж в черновецькім і садагурекім повіті і в самих Чернівцях. Коби та борба вела ся чесно і лояльно, але-ж румунізатори не перебирають в средствах, баламутять а нарешті терроризують виборців, розпускають нечувані поголоски, і всіми способами підкопують повагу руських кандидатів. От образець їх поступованя: В неділю, дня 20-го с. м. голосив писар громадський в Бер-

гометі н. С., розуміє ся в порозуміню з бр. Васильком, зібраним по богослуженю коло церкви людям з Бергомету, Лолушної і Черешенки, що „Его Величество, найяснійший монарха, наказали відобрати теперішньому президентови управу краю і віддалити его з управи а в Мігові поголошено виразно, що „найяснійший монарха наказав вибирати до сойму лише бр. Василька“. Такі вісті розпущено по цілм краю на те, щоби тим способом між виборцями пустити пополах, і ніби то всім показати, яку силу має Василько і всі румунізатори. Дійшло до того, що урядова черновецька газета в числі з 29-го с. м. приневолена була з визшого наказу оновістити, що всі ті поголоски не правдиві, безпідставні, і очевидно лиш на се умисно видумані, щоби забаламутити людий перед виборами, та що п. президент гр. Паче лишає ся дальше при кермі правительства. — В такій самій цілі розпустили в Чернівцях вість, що Мустиця, котрого тутешнє правительство усунуло з уряду, обіймає назад свій уряд; тимчасом саме тоді підписано в Відню декрет, що его усуває ся з уряду, або делікатно сказавши, приймає ся его дімісію. А вже-ж „Gazeta Bucovinei“ лютить ся що не міра на руський рух виборчий; вона пише, що Русини-Українці розділили Буковину на „дві часті“, та поставили в 6-ох виборчих округах кандидатами самих уніятів. Отже осатна злоба і лукавство. Хибя-ж Пігуляк, Тиміньський, не православні, а православний сьвященник о. Манастирський — уніят?!

Та що тут дивувати ся Волохам-румунізаторам, коли гірше врага свої діти Русь-матір розпинають. Під покривкою „русского православного збору“ скликаного на четвер, 31-го с. м. до Садагури зібрани ся волоскі панки, панотці Волохи та їх кілька попіхачів мужиків і жидів під проводом трох (!) „русских“ панотців православних, щоби против кандидата, поставленого „Рускою Радою“ дра Ст. Стоцького, поставити кандидатом Кулеца. Оттак милійший тим православним Русинам панотцям Німець римсько-католицької віри, ніж власний брат Русин уніят. Ось вилізло шило з мішка. Коли-б їм ходило о православіє, то були-б винайшли якогось православного Русина, але їм йшло о то, щоби з наказу владки і консисторії всіма силами виступити против кандидата зненавидженої митрополитом і всіма румунізаторами „Рускої Ради“ та всіх руських товариств черновецьких, що сьміло виступають против румунізацій православної церкви і щиро боронять прав Русинів в православній церкві на Буковині. Панотці Драбик, Микитович і др. такі „православні“ похвостачі румунізаторів, що так дуже горлали против уніята, воліли-б певно і Турка не то Кулеца мати послом, аби лиш не став ним щирий Русин.

Тай з Серетського пишуть нам от що: Не маєте поняття, яку завзяту агітацію розвинули румунізатори в цілм повіті. Агенти румунізації Волохи-попи, котрих понапихано в кожде а кожде село серецького повіту, на приказ консисторії, сего огнища румунізаторского повнізму, проповідують, закликають і страшать від самого початку й до нині сліпий нарід всякими видумками о унії, Галичині, Польщі і Бог зна-

чим, щоби вибирали лиш їх (румунізаторів-попів) і їх поплечників на виборців. Румунізатори горлають неперестанно, що президент піде собі сьогодні-завтра з краю, а на его місце стане Волох, що др Волян не хоче бути послом, бо зріє ся, що як не буде послом син митрополіти, то православна церква пропаде і т. д., і т. д. без кінця і мри. До того закупають різні агітатори людий до безпам'яття й ріжними обіцянками, погрозами а що найважнійше гріними здобувають собі темний нарід, що тут ще нічо й не снить о своїх правах, о просвіті, читальнях, не годни розуміти, хто ему брат, а хто собі рад.

Тій превеликій загорілости деяких румунізаторів треба завдячити, що на виборців до Чернівців вийшли люди противні румунізаторській олігархії, як в Терешанах, Превороках, вижних Станівцях і Глибоці, де скрайний фанатизм таких цопів як: Луція й архиволохів Грабовича та Тарнавського, розлютив Німців, Жидів і кількох Русинів.

Найщасливіший повіт станівський: там кандидатів як гробів по дощі: є Русин о. Манастирський, є Волох Флордор дідич, є Німець Помпе, нарешті і Вірмени Калрі; а православні консисторія і владка, думаєте, за православним сьвященником Манастирським? Де-ж се може бути? Таке він Русин, то-ж в їх очах вже він уніят, хоть православний сьвященник!

В Чернівцях скликає „Руска Рада“ міщаньство руске на нараду в справах вибору з міста Черновець на неділю, 3-го квітня о 6-ій годній вечером до „Руского Народного Дому“. Чей удасть ся врозумити руске міщаньство, щоби на найзавзятішого ворога всего, що руске, на бр. Мустицю не нав ані один руський голос.

Ціна збіжа.

В Чернівцях платили дня 31-го марта 1892-го р. за 100 кільограмів найліпшої:

пшениці	10.—10.25	зл.
жита	8.75—9.—	„
ячменю	7.50—7.75	„
вівса	6.70—6.90	„
ріпаку	11.50—11.75	„
конюшини	58.00—61.00	„
кукурудзи	5.60—5.65	„
гороху	7.—8.—	„
оковити	17.50—18.00	„

Курс монет

дня 31-го марта 1892-го р.

дукат	5.55 —5.63	зл.
рубель папер.	1.19 —1.20	„
наполеондор	9.39 —9.44	„
100 марок	58.00 —58.15	„

DIE LAGE DER GR.-OR. RUTHENEN

in der

Bukowinaer gr.-or. Erzdiöcese.

Zugleich

Antwort auf die „Apologien“ des Bukowinaer gr.-or. Metropolitens Silvester Morariu-Andriewicz. Im Auftrage der weltlichen gr.-or. Mitglieder der Czernowitzer ruthenischen Vereine verfasst von

Silvester Daszkiewicz.

171 сторін великої 8-ки. Ціна 1 зл. 50 кр. За-реком. почт. пересилку 15 кр. Замовити можна в редакції „Буковини“ або книгарні Пардінського.

ВАЛЕРІЙ РІТТЕРМАН

магістер фармації
отворив

в Чернівцях при головній улиці ч. 13
Торговлю дрогів, і товарів фарбарських
під „золотим моздрем“.

Великий склад всіх дотичних товарів,
ріжних красок, оліїв, бензини; ліків, ми-
ла, хірургічних інструментів, товарів ал-
тикарських і всяких інших товарів для
домівства і промислу.

Чай, рум і коняк впрост спроваджені.
Услуга знаменита, ціни найдешевші; за-
мовлення замісцеві виконують ся скоро і
ретельно.

Антоній Табакар і Гаїна,

В ЧЕРНІВЦЯХ, РИНОК.

Торговля корія, вин і делікатесів

Одинокий склад

і агентура для Буковини ц. к. фабрики го-
сподарських машин Clayton i- Schuttleworth-a.

Склад товарів з хиньского срібла.